

Language Czech

Text

Pro společenství vyářejch rostlin Āeskosaského vřcarska je typickř vysokř podř **subatlantskř druhř** (např. mokřř; vstřřcnolistř, svřzel skalnř, mochna anglickř; Āř kapradina řebrovice řřznolistř). Zajřmavostř je takř vřřskyt **podhorskř a horskř druhř** v nřzkř nadmořřskř vřřkřch v hluboce zařřznutř soutřřskřch. **Teplomilnř druhy** se naopak vyskytujř na vřřslunnřch Āřediřovřch vrřřch, v kařřonu Labe a v nejjiřnřřřřřřsti CHKO Labskř přřskovce. Velkřm problřřmem, přředevřřm v okolř vodnřch tokř a lidskřch sřdel, je řřřřřenř nepřř vodnřch druhř.

řřebrovice řřznolistř. Foto: Zdenřřk Patzelt

ř

Rokle a soutřřsky

V hluboce zařřznutřch soutřřskřch a dnech rokřř panuje chladnř a vlhkř klima, dřky kterřřmu se zde setkřřvřřme s typickřmi horskřmi a podhorskřmi druhy rostlin, jak jsou [Āřřřpek objřmavřř](#) (*Streptopus amplexifolius*), [devřřřtsil břřřřř](#) (*Petasites albus*), [sedmikvřřtek evropskřř](#) (*Trientalis europaea*), plavuřř [vranec jedlovřř](#) (*Huperzia selago*) Āřř [plavuřř puřřřivřř](#) (*Lycopodium annotinum*). V nejchladnřřřřřřch rokřřch roste jako velkřř rarita **violka**

dvoukvěťá; (*Viola biflora*), která se jinak vyskytuje zejména ve vysokých horách a v arktických oblastech a patří mezi tzv. glaciální relikty (přesvědky doby ledové).

Violka dvoukvěťá; Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA ĀVOD](#)

Skály a sutě

Na osluněných vrcholech pískovcových skal a jižně exponovaných stěnách nalezneme maloplošné skalní vásoviště a brusnicové keřové společenstva, kde pěstují dají **váso obecna** (*Calluna vulgaris*), **brusnice borůvka** a **b. brusinka** (*Vaccinium myrtillus*, *V. vitis-idaea*). Naopak na vlhkých a zastěných skalních ostrozích roste [rojovník bahenní](#) (*Ledum palustre*) a vzácně [Ajicha černá](#) (*Empetrum nigrum*).

VÁřes obecnÁ½. Foto: VÁřclav Sojka

SutÁř jsou v ÁřeskosaskÁřm Á vÁ½carsku vÁřizÁřny vÁřtÁřinou na nepÁřskovcovÁř horniny (napÁř. Ářuly v ÁřdolÁř Labe nebo ÁřediÁře na svazÁřch kopcÁř). Po obvodu rozsÁřhlÁřch suÁřovÁřch polÁř na RÁřÁřovskÁřm vrchu roste [rybÁř alpÁřnskÁř½](#) (*Ribes alpinum*), na pohyblivÁřch sutÁřch se vÁřcnÁř vyskytuje teplomilnÁř **tolita lÁřkaÁřskÁř** (*Vincetoxicum hirundinaria*).

[ZPÁřT NA ÁřVOD](#)

Lesy

Podrost buÁřin a doubrav na neÁřÁřivnÁřch pÁřskovcÁřch je extrÁřmnÁř druhovÁř chudÁř½. Vyskytuje se zde jen nÁřkolik druhÁř, jako napÁř. **bika hajnÁř** (*Luzula luzuloides*), **metliÁřka kÁřivolakÁř** (*Deschampsia flexuosa*), **ÁřernÁř½Ář**; **luÁřnÁř** (*Melampyrum pratense*), **brusnice borÁřvka** (*Vaccinium myrtillus*) Áři nÁřpadnÁř kapradina **hasivka orliÁřÁř** (*Pteridium aquilinum*). V ÁřdolÁřch a roklÁřch, kde pÁřvodnÁř rostly podhorskÁř jedlobuÁřiny, se vyskytuje napÁř. **pstroÁřek dvoulistÁř½** (*Maianthemum bifolium*), Áři kapradina **Ářebrovce rÁřznolistÁř** (*Blechnum spicant*). Tzv. kvÁřtnatÁř buÁřiny vyskytujÁř se na ÁřÁřivnÁřjÁřch ÁřediÁřovÁřch horninÁřch jsou domovem pestrÁřho spoleÁřenstva bylin, ke kterÁřm pařpÁř napÁř. na jaře vykvÁřtajÁř **kyÁřelnice devÁřtilistÁř** (*Dentaria enneaphyllos*) a **kyÁřelnice cibulkonosnÁř** (*Dentaria bulbifera*), **svÁřzel vonnÁř½** (*Galium odoratum*), **hrachor jarnÁř** (*Lathyrus vernus*) a **pitulnÁřk ÁřlutÁř½** (*Galeobdolon luteum*). Na pÁřelomu jara a lÁřta vykvÁřtÁř; Ářada druhÁř trav, zejmÁřna **strdivka jednokvÁřtÁř** (*Melica uniflora*), **kostÁřava lesnÁř** (*Festuca altissima*) Áři **jeÁřmenka evropskÁř** (*Hordelymus europaeus*). MÁřty se vyskytuje **mÁřsÁřnice vytrvalÁř** (*Lunaria rediviva*), chrÁřnÁřnÁř; **lilie zlatohlavÁř** (*Lilium martagon*) a na RÁřÁřovskÁřm vrchu pak i vÁřcnÁř kapradina **laloÁřnatÁř** (*Polystichum aculeatum*).

Kyáelnice devãtilistã; Foto: Zdenãk Patzelt

[ZPãT NA ãVOD](#)

Vody a jejich okolí

Pãmo v potocãch rostou napã. **lakuãnk vzplã½vavã½** (*Batrachium fluitans*) ãi **hvãzdoã; hããkatã½** (*Callitriche hamulata*). Podmããenã; stanovãtã v okolí potokã (tzv. potoãnã luhy) jsou domovem **bledule jarnã** (*Leucojum vernalis*), **udatny lesnã** (*Aruncus sylvestris*), **ã¾luãřuchy orlããkolistã** (*Thalictrum aquilegifolium*) ãi **krabilice chlupatã** (*Chaerophyllum hirsutum*), v teplejãch ããstech oblasti takã **kopytnãku evropskãho** (*Asarum europaeum*), **dymnivky dutã** (*Corydalis cava*) a vzãcnã tãã¾ **sasanky pryskyãnãkovitã** (*Anemone ranunculoides*).

Porosty hvězdojce hářkatáho v Jetřichovickě Běřě. Foto: Zdeněk Patzelt

Typickými druhy rařelinářů jsou **rojovňák bahenně** (*Ledum palustre*), **klikva bahenně** (*Oxycoccus palustris*), **vlochně bahenně** (*Vaccinium uliginosum*) a **suchopěr pochvatě** (*Eriophorum vaginatum*).

Ā Ā

V okolí Oleřského rybněka v CHKO Labské pškovce se zachovaly zbytky tzv. bařinněch olřin s **ostřicě prodlouěnou** (*Carex elongata*). Na několika meněřch rybněcěch v levobřeěně Āřsti Āzemě (Měnské rybněk, Taubenteich) roste jako na jediněch lokalitěch v Āřeskě republice kriticky ohroěeně **Āřabněěek vzplěvavě** (*Luronoium natans*).

Āřabněěek vzplěvavě. Foto: Petr Bauer

Labe

Pravidelně obnažovaná ústřední rkořasková náplavy Labe jsou domovem řady vzácných druhů, jako například **blatňky vodní** (*Limosella aquatica*), **skřepiny kořenující** (*Scirpus radicans*) a zejména **drobnokvětú pobřežní** (*Corrigiola litoralis*) a **pušticí ky puzdernatá** (*Lindernia procumbens*), zjištěno pouze na saské straně.

Běžně porosty podél Labe hostá například **pažitku pobřežní** (*Allium schoenoprasum*), **špeš polabskou** (*Xanthium albinum*), **šmel okolínatý** (*Butomus umbellatus*), **šesličku luční** (*Equisetum pratense*), špičiči **šuekovu** (*Carex buekii*).

Na vlhkých loukách podél Labe na saské straně se vzácně vyskytují **šivátec luční** (*Gagea pratensis*) a **šadoška vídeňská** (*Scilla vindobonensis*).

Šdol Labe je také domovem řady teplomilných druhů, jako například **šošůň** (*Picris hieracioides*), **šakostu krvavou** (*Geranium sanguineum*), **šplaměnkou** (*Clematis recta*) a **šlučichy menší** (*Thalictrum minus*).

Drobnokvětú pobřežní. Foto: Petr Bauer

[ZPĚT NA ŠVOD](#)

Louky

Na sušších stanovištích se vyskytují tzv. ovškoví louky s typickými druhy jako jsou **ovškový en** (*Arrhenatherum elatius*), **švonek rozkladitý** (*Campanula patula*) a **škopretina irkutská** (*Leucanthemum ircuitianum*).

Váslunná stráně s bohatě teplomilnou květenou se vzácně vyskytují na nezalesněných kopcích šopeňného pšvodu (například Pšrodná pamítka Hofberg u Vysoké Lápy). K typickým druhům patří **šváleška prapošičí** (*Brachypodium pinnatum*), **šepšák šoška** (*Agrimonia eupatoria*), **škravec menší** (*Sanquisorba minor*), **šlavíška šlutavá** (*Scabiosa ochroleuca*), **šhrpa šekšnek** (*Centauera scabiosa*), **šahodňk tršvnice** (*Fragaria viridis*), **švešep vzpšmen** (*Bromus erectus*), **šchšš bezlodyšná** (*Cirsium acaule*), **šrvosenka šarná** (*Primula veris*), **šdevaternák vejšičí** (*Helianthemum nummularium* subsp. *obscurum*) a vzácně i chršněná **šstavaška šušská** (*Orchis mascula*).

Kopretinová louka u Mikuláškovic. Foto: Petr Bauer

V chladnějších oblastech, zejména v levobřežní části území navazující na sousední Krušné hory, se zachovaly horské louky s charakteristickými druhy **koprňák ářtinolistý** (*Meum athamanticum*), **rdesno hadí kořen** (*Bistorta major*), **pcháň rňznolistý** (*Cirsium heterophyllum*), **zvoněňák řerný** (*Phyteuma nigrum*). Roztroušeně se vyskytují i podhorské smilkové trávníky, kde kromě typického **smilky tuhého** (*Nardus stricta*) lze vzácně nalézt i **vřivec lesní** (*Pedicularis sylvatica*) nebo **prhu arniku** (*Arnica montana*), a také pastviny s **pohřbkou hřebenitou** (*Cynosurus cristatus*).

Řastě jsou vlhké louky s typickými druhy **pcháň zelinný** (*Cirsium oleraceum*), **dřhel lesní** (*Angelica sylvestris*), **blatouch bahenný** (*Caltha palustris*) a **kuklák potoční** (*Geum rivale*). Rostou zde také ohrožené a vzácné druhy, jako například **upolň evropský** (*Trollius europaeus*), **prstnatec Fuchsův** (*Dactylorhiza fuchsii*), **p. mňjový** (*D. majalis*) a **vachta trojlistá** (*Menyanthes trifoliata*). Na opuštěných loukách nastupují tzv. tuřebňkově lada s **tuřebňkem jilmovým** (*Filipendula ulmaria*), **krabilicě chlupatou** (*Chaerophyllum hirsutum*) a **vrbinou obecnou** (*Lysimachia vulgaris*).

Vzácné jsou v území stěží vlhké bezkolencové louky, jejichž pozůstatky se zachovaly zejména v jižní části na kontaktu s řeským stědohořem. Na nich se vyskytují i málo běžné druhy, jako například **ocňn jesenný** (*Colchicum autumnale*), **hadí mord nřzký** (*Scorzonera humilis*) a neněpadně kapradina **hadilka obecná** (*Ophioglossum vulgatum*).

Upolán evropská½. Foto: Petr Bauer

[ZPÄT NA ÄVOD](#)

NepÄvodnÄ druhy

PodÄI Labe se ÄÄÄÄ napÄ. **hulevnÄk nejtuÄÄÄÄ** (*Sisymbrium strictissimum*), **ÄÄÄÄovÄk rozvÄtvenÄ½** (*Rumex thyrsiflorus*), a takÄ© invaznÄ druhy jako **dvouzubec ÄernoplodÄ½** (*Bidens frondosa*), **sluneÄnice topinambur** (*Helianthus tuberosus*) a zejmÄ©na **netÄ½kavka Ä¼ÄÄznatÄ½** (*Impatiens glandulifera*), **kÄÄÄlatska japonskÄ½** (*Reynoutria japonica*) a **k. sachalinskÄ½** (*R. sachalinensis*), kterÄ© jsou intenzivnÄ½ likvidovÄ½ny pÄÄedevÄ½m podÄ©I menÄ½Äch vodnÄch tokÄ½ na ÄÄeskÄ© stranÄ½ ÄÄzemÄ½. K nepÄvodnÄm druhÄ½m oblasti patÄ½Ä tÄ©Ä¼ **nÄprstnÄk ÄÄervenÄ½** (*Digitalis purpurea*), kterÄ½ je zde masovÄ½ rozÄÄÄÄen na pasekÄ½ch a patÄ½Ä dnes jiÄ¼ k typickÄ½m druhÄ½m oblasti, stejnÄ½ jako pÄvodnÄ½ asijskÄ½ **netÄ½kavka malokvÄ½tÄ½** (*Impatiens parviflora*).

Netřkavka Āř4Āřznatřj. Foto: Petr Bauer

[ZPĀřT NA ĀřVOD](#)

Zajřmavosti

Velkou raritou Āřzemř je vřřskyt dvou atlantskřřch druhř kapradin z Āřeledi blřřnatcovitřř (Hymenophyllaceae) - blřřnatce kenstkřřho a vlřřskatce tajemnřřho.

Āř

Blřřnatec kentskřřř (*Hymenophyllum tunbrigense*) přředstavuje nejslavnřřřř rostlinu Āřřkosaskřřho Āř vřřcarska. Byl nalezen poprvřřř v rokli Uttewalder Grund na saskřř stranřř Āřzemř v roce 1847, na Āřřskřř stranřř existuje Āřřdaj z Edmundovy soutřřřsky. Vřřřchna naleziřřřř patřřřř dnes jiřřř bohuřřřel minulosti, zejmřřřna v dřřřsledku nadmřřřrnřřho sbřřřru do herbřřřřřřř.

Blájnatec kentská½. Foto: Archiv Správy NPĀĀ

VIĀjskatec tajemná½ (*Trichomanes speciosum*) byl v ĀĀeskosaskĀm Ā vĀĀcarsku objeven teprve v roce 1993 v soutĀsce SuchĀ Kamenice u HĀĀenska, a to jako na prvnĀm mĀstĀ ve stĀĀednĀ EvropĀ. ZajĀmavostĀ je, Ā¼e tento druh se zde vyskytuje pouze ve stĀĀdiu tzv. prvokĀĀĀku (gametofytu).

VIĀjskatec tajemná½. Foto: VĀĀclav Sojka

[ZPĀĀT NA ĀĀVOD](#)

- 5198 zobrazenĀ

Source URL: <https://www.npcs.cz/vyssi-rostliny>